

ӘОЖ 82:81 – 26

Қ. Т. Жанұзақова¹, А. Әбдібаева²

Қазақ мемлекеттік қыздар педагогикалық университетінің

¹профессор, ф.ғ.д., ²II курс магистранты,

Алматы қ., Қазақстан

e-mail: kuralay_zhanuzak@mail.ru; my_farytale_90@mail.ru**Т. Ахметжан туындыларындағы көркемдік-тілдік ерекшеліктер**

Жазушы Талаптан Ахметжан – қазақ әдебиетінде өз қолтаңбасын қалдырған қаламгерлердің бірі. Жазушы қаламынан «Нобель сыйлығы», «Сынық қанат көбелек», «Сұлу мен суретші», «Айсәуле», «Тозақ оты», «Қылбұрау» сынды повестер, «Мұң», «О дүниенің қонағы», «Күнәһар», «Айқасқа», «Тұма», «Шәрбат», «Қара күз», «Қала мен қария», «Махаббат әуені» сынды әңгімелер мен пьесалар туды. Суреткер өз шығармашылығына бүгінгі дәуір шындығын, қоғамның ең келелі, өзекті мәселелерін арқау етеді. Бүгінгі зерттеуіміздің нысанына жазушының «Сұлу мен суретші», «Нобель сыйлығы» повестерін алып отырмыз. Мақалада аталған туындылардың көркемдік, тілдік, стильдік ерекшеліктері сөз болады. Жазушы қаламына тән сөз қолданыстарына талдаулар жүргізіліп, олардың образ жасаудағы мүмкіндіктері қарастырылады.

Түйін сөздер: көркем тіл, стиль және стилистика, поэтикалық әуезділік, қайталаулар, ырғақ.

К. Т. Жанұзақова, А. Абдибаева

Художественно-стилистические особенности в произведении Талаптана Ахметжана

Талаптан Ахметжан – один из известных писателей, которые оставили свой след в казахской литературе. Писатель является автором таких повестей, как «Бабочка с сломенными крыльями», «Нобелевская премия», «Красавица и художник», «Айсауле», «Адский огонь», и таких рассказов, как «Тоска», «Гость из другого мира», «Преступник», «Айқасқа», «Тума», «Шарбат», «Черная осень», «Город и старик», «Мелодия любви», и т.д. Объектом в творчестве Талаптана Ахметжана стали самые основные и проблемные вопросы современности. В статье рассматриваются особенности художественной речи в произведениях Т.Ахметжана «Красавица и художник», «Нобелевская премия». Обсуждаются лексико-стилистические возможности, интонационно-семантический строй художественной речи, ритмическая организация произведений писателя.

Ключевые слова: художественная речь, стиль и стилистика, поэтическая музыкальность, повторы, ритм.

К. Т. Zhanuzakova, A. Abdibaeva

The artistically-stylistic features are in work of Talaptan Akhmetzhan

Talaptan Akhmetzhan – one of writers that left the track in Kazakh literature. A writer is the author of such stories as "Butterfly with to broken wings", "Nobels bonus", "Beautiful woman and artist", "Aisaule", "Hellish fire" and such stories as "Sorrow", "Guest of other world", "Criminal", "Aikaska", "Tuma", "Sharbat", "Black autumn", "City and old man", "Melody of love", etc. Basic and problem questions of contemporaneity became an object in work of Talaptan Akhmetzhan. The article discusses the features of artistic language in the works of T. Akhmetzhan "Beauty and the artist", "Nobel Prize". Discusses the lexical and stylistic features, the intonation of the semantic structure of artistic speech, rythmical feature of the writer.

Key words: art, style and stylistics, poetic musicality, repetitive rhythm.

Т. Ахметжан – қазақ прозасында өзіндік қолтаңбасымен, ой тұғырымен ерекшеленетін жазушы. Оның шығармаларында рухани құндылықтарды жоқтаған мұң, трагизм жатыр. Бүгінгі қоғамның рухани жұтандығын терең сезіне білген жазушы шығармалары осы олқылықтың орнын толтыруды мақсат еткен өзекті ойларымен құнды. Жаһандану дәуірінде қоғамда бел ала бастаған еуроцентристік көзқарас ая-

сында адамдардың дінсізденіп, иманнан айырылуы, рухани идеалдарды, құндылықтарды аяқ асты етуі жазушыны толғандырады. «Сұлу мен суретші» шығармасында адам тағдырының рухани драмасы жан-жақты талданады. Повестің негізінде драмалық ширығыс пен адамгершілік проблематика жатыр. Шығармада шым-шытырық оқиғалар тізбегінен гөрі жеке адамның санасындағы өзгеріс, рухани қопарылыс, ішкі

сезімдік құбылыстар талданады. Қожайынның үйінде болып жатқан нақтылы оқиғамен қатар карт суретшінің өткен өмірінен сыр шертуі композициялық шегіністер арқылы суреттеледі. Мұнда ішкі монологтың бір элементі болып табылатын – еске алу, өткенге ой жіберу, шегініс молынан пайдаланылады.

Шығарма композициясы қосәлемемділік принципі бойынша құрылған. Повестің композициялық бітімінде уақыт ішіндегі уақытты бейнелеу арқылы қаламгер Шалдың бүгінгі пұшайман хәлі мен бұрынғы бақытты өмір тынысын жинақы қалыпта жарыстыра баяндайды. Шалдың өмірін күрт өзгерткен белгілі бір оқиғаның ойына оралуы санасының түкпірінде тығылып жатқан сан түрлі әсерлердің, ұғым-түсініктердің тууына түрткі болады. Ол жас кезіндегі қызықты, бақытты шақтарын еске ала отырып, тұңғыш ойға беріледі. Шығармада өткен мен қазіргі уақыт жымдасып, өткен күндер елесі кейіпкер жадында қайта жаңғырады.

Шығармада өмірдің өзінде өркен жайған мәңгілік трагедиялық қайшылықтарды бейнелеу тәсілі болған контраст поэтикасы үлкен көркемдік қызмет атқарады. Шалдың арманшыл да таза, бірақ әлеуметтік ортадан көп таяқ жеп, теперіш көрген сыршыл сезіміне Қожайынның атақ пен ақшаны барлығынан жоғары қоятын, жалғанды жалпағынан басып, адамгершілік заңдарынан да аттап кете алатын есебі қарсы қойылған. Екі кейіпкердің әлемі, екі дүниетаным параллель өрбиді. Қожайынның әлемі бүгінгі болып жатқан оқиғалармен өзектес болса, Шалдың оқиғасы өткен күндерді қозғайды.

Екі кейіпкердің әлемін суреттеудің өзіне сай лексикалық, стилистикалық бейнелеу құралдары бар. Қожайынға қатысты желіде қысқалық, нақтылық басым, бейнелілік аз. Шал «әлемінің», ой толғауының композициялық құрылымы, баяндау тәсілі кейіпкер өмірінің сезім қозғалысының интонациясын, динамикасын танытарлық сөйлем соңындағы леп белгілер... көп нүктелер, үзік-үзік ойдың желісі арқылы беріледі. Шал реалды болмыстан алшақ, оның өз әлемі бар. Ол қиялдың жетегімен өз «әлеміне» саяхат жасайды. Суретші сұлумен кездесетін сарайға кіргенде «ертегі әлеміне енгендей». Шалға қатысты желінің тілі де әсерлі, оқыс. Әсіресе, Т. Ахметжанның сөздік қорында мистикалық «сиқырлы» сөзі маңызды қызмет атқарады. Шын мәнінде, жазушы концепциясында өнер мен сұлулық ғажайып, сиқырлы күшке ие.

Шығармада Шалға контраст бейне – Қожайын. Шал қандай адал да таза, достық пен махаббатқа берік, сезімтал, материалдық байлықтан гөрі рухани бастауды жоғары қоятын, өмірге икемсіз адам болса, қожайын – соншалықты арам, залым, таза сезімдерден гөрі атақ пен даңқты, материалдық байлықты сүйетін, махаббатта тұрақтылығы жоқ тұрлаусыз адам. Шал да, оның ғашығы да көбінесе қалыптағы адамдардан өзгеше, ерекше, үлгілі кейіпкерлер қатарында екенін көреміз. Зерттеуші Ш. Елеуенов бүгінгі әдеби процесте махаббат тақырыбына жазылған романтикалық әуені басым шығармалардың бар екенін, оның ішінде «Сұлу мен суретшіні» «ішкі тартысы символистік зор мәнді әрекетпен аяқталатын» шығарма қатарында атай отырып, Шалдың романтикалық мінез ерекшелігі тұрасында былай дейді: «Талаптан туындысы адам жаны мен тәнінің екі ұдайылығын еске салады. Ұлы Абай айтқан «мен» және «менікі» арасындағы мәңгі қайшыластық заманына қарай не асқынады, не бәсеңсиді. Шал – романтиканың адамы. Қожайын секілді «боқтың қабы» емес. Рухани адам. Ал тиын-тебенді тәңірі еткен нарық заманында ондай идеал адамның қалыпты өмір сүруіне жол қайсы... дегізеді» [1, 189].

Шығармада мистикалық «сиқырлы күй», әуен маңызды орын алады. Осы таңғажайып, мұнды күй Шалдың құлағынан «Жұмбақ келіншекті» салып жатқан кездері де сыңсып кетпей қояды. «Мынау тап сол күй... таныс әуен... Жүрек суырар сазды күй... Міне, көктен қырандай сорғалаған алапат күш жанын зіл батпан салмақпен жаншыды-ай. Өткір тырнақтың улы бізі қабырғасына қадалған сайын тынысы тарылып, жүрегі қапасқа түскендей тыпыршыды-ай. Ең соңғы дем, ақтық дем... қазір қапасқа жарық сәуле түспесе бәрі біткені... Қиналыс... аласұру... жанұшыра жарыққа талпыну... Үзілді-ау, әттең, үзілді-ау... жо-жоқ, тар қапасқа нәзік бір сәуле түсті... бастыққан балапан көңіл қайтадан қанат қаға бастады; алып бүркіттің өткір тұяғы жазыла берді; ақ нұр бойға қуат дарытты; бебеулеген мұнды әуен салқын сабырға көшті де, екі күш таразы басында алма-кезек алмасып жеңіліс таба алмай тоқтады; біраз уақытқа дейін тербеліп тұрып аяқ астынан бөгетті бытшыт қылған селдің жойқын қуатындай тылсым күш қолтықтан демеп әкеткенде қыстыққан сырлы әуен қалықтап көкке бір-ақ шықты... Еркіндік... шексіздік... мәңгілік... мың құбылған кербез әуен қанатын сусылдата қаққан аққудай күнді айналып қалықтап барады... Күй әуенімен

қоса шалдың да жаны күнді айналып қалықтап бара жатқандай...» [2, 105].

Шығарма мәтініндегі әуезділік қайталаулар, сөздердің ерекше орын тәртібі мен эпитеттердің ерекше орналасуы, эллипсис арқылы жүзеге асқан. Үзіндідегі әуезділік терең мазмұндық мән жүктеген: оқырманның күнделікті көрінетін дүниелердің астарындағы тереңдікті, адам сезімдерінің әлеммен жасырын байланысын сезінуге меңзейді. Бұл «таңғажайып, мұңды күй» – Шалды еркіндікке, мәңгілікке әкететін, оның «жанының сонау шексіздікпен тылсым байланысы». Бұл күй оның жанын ғарышпен байланыстырады.

Қаһарман көңіл-күйінің романтикалық сипаттамасы өз семантикасында асқақтықты, жоғарғы экспрессия элементтерін құрайтын эмоционалдық бояуы мол лексикалық сөздерді іріктеу арқылы берілген: көк, қапас, сәуле, нұр, күй әуені, шексіздік, мәңгілік, жан және т.б.

Эпитеттер де экспрессивті мәнге ие: тылсым күш, жүрек суырар саз, балапан көңіл, қыстыққан сырлы әуен, нәзік сәуле, бебеулеген мұңды әуен, қанатын сусылдата қаққан аққудай кербез әуен және т.б. Жеке-авторлық эпитеттер экспрессивтілігімен, авторлық ойдың тереңдігімен ерекшеленеді. Эпитеттердің стилистикалық жүгі бар. Олар шығарманың идеялық нысанымен, оның философиялық мазмұнымен де тығыз байланысты. Эпитеттерге құмарлық Т. Ахметжан стиліне тән. Бұл қазақ прозасы тілінің айрықша белгісі. Жоғарыдағы бейнелеу тәсілдері ауыз әдебиетімен, фольклорлық дәстүрлермен де тығыз байланысты.

Мұнда қалыпты романтикалық метафоралар да кездеседі: қыстыққан сырлы әуен жүрегі қапасқа түскендей тыпыршыды-ай, көңіл қайтадан қанат қаға бастады. Сонымен қатар айрықша, қалыптан тыс антонимиялық ұғымдарға (зеңгір көк пен тар қапас, бастыққан балапан – алып бүркіт, т.б.), ерекше сөз тіркестері мен дыбыстық қайталауларға көңіл бөлінген. Зеңгір көк пен қапастың антиномиясы сан қырлы өмірдің мәңгілік бітіспес қарама-қайшылығын суггестивті аяда астармен бейнелеген.

Жазушының жиі қолданатын синтаксистік тәсілдерінің біріне -ай, -ау шылаулары жатады. Олар ерекше психологиялық көңіл-күй тудырады, әуезділік пен суреттеліп жатқан оқиғаларға автордың қатынасын танытып отырады. Лирикалық сарын кейіпкердің ішкі арпалысынан ғана емес, автордың кейіпкер тағдырына алаңдап отыруынан да байқалады. Үзіндідегі «жаншыды-ай», «тыпыршыды-ай», «үзілді-ау,

әттең, үзілді-ау» деген жолдарда автор өз кейіпкерлеріне ықыласын, оның іс-әрекетін сюжет шеңберінде ғана емес, өзінің субъективті көзқарасы арқылы көрсетіп отырады. Өйткені қаламгердің пайымдауында, Шал – қарапайым суретші болғанымен, көптің бірі емес, өз ортасынан «ерекше» жаны таза адам. Мұнда автор дауысындағы өз кейіпкеріне деген жанашырлығын аңғарамыз. Қаламгер өмір құбылыстарын өз жүрегінен өткізіп, оған қатынасын танытады.

Шылаулар сан алуан көңіл-күйлерді білдірудің бай мүмкіндіктеріне ие. Бұған оларды кез келген тілдік құрылымға енгізуге мүмкіндік беретін лексика-семантикалық және синтаксистік ерекшеліктері де септеседі. Жазушы өзінің шығармаларын монолог сияқты ғана емес, өз оқырманымен сенімді сұхбат ете де біледі. Осыдан келіп оқырманға қаратпа сөздер, сұрақтар, ескертпе, т.б. тәсілдермен қатар шылаулармен қатысты құрылымдарда да сөйлесу, сұхбаттасу белгілері көрінеді. Шылаулар мәтінді тірілтіп, поэтикалық қуат дарытады.

«Мынау тап сол күй... таныс әуен... Жүрек суырар сазды күй... Міне, көктен қырандай сорғалаған алапат күш жанын зіл батпан салмақпен жаншыды-ай» – деген сөйлемнің соңындағы -ай шылауы мұңды сезімді, автордың суретшіні аяу сезімін көрсетеді. Жеке интонация баяндауға белсене араласып, эмоционалдық ажар береді.

Повесте Шалдың күрделі тағдыры жазушыны ішкі монолог, толғаныс секілді әдеби тәсілдерге еріксіз жүгіндіреді. Монологтың драмалық кернеуі үлкен ойларға мегзейді. Авторлық баяндаудан біз болмысты Шалдың өмірге, өнерге, махаббатқа көзқарасы, дүниетанымы арқылы танымыз. Шал үшін маңыздысы – жұлделер алып, атағынды шығару емес, өзінің сүйетін ісімен айналысу, сурет салу. Қожайынның шартына сол себепті де амалсыз көнеді. Бірақ өнердің адам ақылына сыймас, тылсым, құдіретті күші бар. Дарындылық – Құдайдың сыйы. Оны қадірлеп, аялай алмасаң, киесі ұрады. Жан-жүрегімен салған қайталанбас таңғажайып туындыларының қожайынның қанжығасында кетуі суретшіні бейжай қалдыра алмайды. Тағдыр тәлкегіне түскен Шал өз еңбегін, таланты мен өнерін қожайынға сатуға мәжбүр болғаны үшін ар азабына түсіп, іштей қиналады. Махаббат та, өнер де саудаға түскен мына заманда суретшінің де тірлігі үшін туындысын біреуге бере салғаны оның жанына қатты батады. Әлемде авторы белгісіз таңғажайып өнер туындыларының бар екені туралы оймен өзін жұбатпақ

болады. Шалдың танымы бойынша өмір – аз күндік қызық, ал өнер – мәңгілік. Қорқыт ата аңызынан тамыр тартатын «өнер – мәңгілік» философиясы – «Сұлу мен суретші» шығармасының да алтын арқауы.

Шығарма шешімінде шалдың ажалының суреттен келуінің сыры бар. Суретшінің қазасы өзі салған «Қуғыншы» суретіндегі сойылдың соққысынан болады. Бұл суреттің символдық мәні бар. Ол оқиға өрісіне қарай сәл құбылып мәтінде бірнеше рет қайталанып беріледі: «...Көз алдына ақ шағи көрпесін қымтана бүркеніп, бұйығып жатқан Алтайдың қыземшек жоталары елестеді. Үкідей үлпілдеген ұлпа қардың үстінде соңына түскен қуғыншыдан құтылмаққа жандәрмен күш салып, бар айла-тәсілін сарп еткен алтайы қыр сұлуы құйғыта ұшып барады. Бірде оңға, бірде солға бір бұлт етіп, одан қалды жалт бұрылып, кері қашқанымен де жарау ат мінген қуғыншы қыр соңынан қалмай діңкелетіп, өкпесін өшіріп барып тура қара тұмсықтан ала темірдей қатты сойылмен сілтеп өткенде тұз тағысы екі бүктетіліп барып омақаса құлады. Қара тұмсықтан қып-қызыл қан дірдектеді... Әппақ қарға қып-қызыл қан тамды...Қып-қызыл қан...» [1, 117].

Т.Ахметжан синтаксистік параллелизмнің, стилистикалық қайталау сияқты түрін пайдаланады. Стилистикалық қайталау – қандай да бір стилистикалық тәсілді градуальды (мәтіннің арасы қашықтау бөліктеріндегі қайталау) жүзеге асыру. Егер симметриялық құрылымдар бір-бірінен әжептеуір қашықтықта бөлінген болса, мұндай параллелизмді әдебиеттануда архитектуралық деп атайды. Шығармада мағыналық жағынан аяқталған, ырғаққа бағынатын бөліктер пайда болады. Мұндай параллелизмдер мәтіннің жеке бөліктерінің арасында ассоциативті байланыс орнатып қана қоймай, авторлық бағалау модальдығының (қатынасының) тұрақтылығын айқын көрсетеді. Сол арқылы көркем шығарма тінінде кездейсоқ ешнәрсе болмайтынына көзімізді жетеді.

«Қуғыншы» суретінің шығарманың үш жерінде – басында, ортасында және соңында қайталануы сюжеттік баяндаумен тығыз байланысты. Бұл суреттің көркемдік қызметі маңызды. Ол сюжет түйінінің күрделі және шешуші тұсында баяндаудағы ширыққан сәтке эмоциялық ажар береді. Осы ретте «қып-қызыл қан» сөзіне айрықша акцент жасалатынын байқаймыз. Лейтмотив болған үзіндідегі күшейтпелі сын есімдер арқылы жасалған антитеза (қара тұмсық, қып-қызыл қан, әппақ қар), бірнеше

рет әдейі қайталанған «қып-қызыл қан» сөзі символдық, әрі эмоционалдық мән арқалаған.

Сол арқылы бір-біріне алыстау үш жерде қайталанған тұтастай үзінді шығармада ырғақ тудырады. Повестің экспозициясында осы суреттің «Ақжаймаға қып-қызыл қан тамды» деген сөйлеммен шығарманың шымалдығын ашуы болашақ жағдайдың трагедиялық, асқақтық табиғатын аңғартады.

«Сұлу мен суретші» повесінде экфрасисті көреміз. Көркем шығармада суреттің мазмұнын сөзбен суреттеу экфрасис деп аталады. Экфрасис – бейнелеу, кескіндеу өнерінің нысандарын әдебиетте сөзбен бейнелі етіп сипаттау, соның нәтижесінде образды бір семиотикалық жүйенің (кескін өнері) тілінен екіншісіне (әдебиетке) аудару жүзеге асады [3, 6].

Т. Ахметжан шығармаларына да поэтикалық әуезділік байқалады. Ырғақ тақырыпқа байланысты өзгеріп отырады. Қаһармандары мен автордың өзінің ой-толғаныстары, сезімдері күрделі синтаксистік құрылымдар арқылы беріледі. Ал күнделікті өмірдегі тез дамиды тұрмыстық оқиғаларды суреттеу үшін дербес жай сөйлемдерді қолданады. «Сұлу мен суретші» повесінде шалдың өмір, өнер, махаббат туралы толғаныстары басым болғандықтан, шығарма тілі де ырғақты, әуезді сипатымен, күрделі сөйлемдермен ерекшеленеді. «Нобель сыйлығында», керісінше, оқиға періштенің адамдардың іс-әрекеттерін сырттай бақылауға, бағалауға құрылғандықтан сөйлемдердің қарапайымдығы, құрылымның нақтылығы, фразалардың қысқалығы мен нақтылығы оқиғаны даму үстінде елестетіп, баяндауға үзік-үзік сипат берген.

Жазушы тілі бейнелеу құралдарына, эпитеттерге, метафораларға бай. Әрбір сөз шеберіне өзіне ғана тән теңеулер жүйесі мен оларды мәтінде өзіне ғана тән қолдану ерекшеліктері бар. Теңеулер, эпитеттер – жазушы поэтикасының өзіне тән элементтерінің бірі. Олар экспрессивті мәнге ие. Қандай да бір дүниетанымнан туындай отырып, ассоциативті теңеулер мен тұрақты эпитеттерде қашанда автор тұлғасының қолтаңбасы болады. Өйткені суреттеу автор позициясы тұрғысынан жүзеге асады. Көркем шығармада бейнелеу құралы ре қолданылатын теңеулер модальдыққа ие, яғни суреттелетін дүниеге автордың қатынасын, позициясын танытады. Суретшінің картинасында немесе суретте ойдан басқа көңіл-күйдің берілетіні сияқты, кез келген тілдік образда да, соның ішінде теңеулерде де ой нысанының

сезімдері, көңіл-күйлері, «экспрессивті бағалау контекстегі экспрессиямен байланысты» беріледі [4, 13].

Жазушы композициялық баяндау формаларының көмегімен интуитивтік, иррационалды сана тәрізді күрделі күйлерді де бейнелеуге тырысады. Шалға өңі, я түсі екені белгісіз халде ғашығының Бойжеткеннің жиырма жыл бұрын өз махаббаттарынан туғанын, өздерінің қызы екенін хабарлап кетуі, Шалдың өз перзентін түйсік арқылы сезуі оны екіұшты күйге түсіреді. Қиял мен шындық арасындағы суретшінің өлімі де шығарманың жұмбақ сипатын қалыңдатқан. Т.Ахметжан символикалық нышандар арқылы өз шығармаларындағы нақтылы болмыс пен фантастикалық сарынды үйлестіре

біледі. Мысалы, «Нобель сыйлығы» повесінде періштенің жерге түсіп, адамдардың ар-ұятын, адамгершілік табиғатын сынақтан өткізуі, кейіннен адамдардың ағат тірлігінен қайтадан көкке қайта алмауы сияқты фантастикалық сарын мен қазіргі қоғамдағы ақшаға, саудаға негізделген қарым-қатынастар шындығы қатар өрілген.

Жазушы бүгінгі сауда заңына бағынған қоғамның рухани, адамгершілік көкейкесті мәселелерін жалпы адамзаттық деңгейге көтереді. Автордың айтатын ойының ауқымы глобалды, жаһандағы проблемалық мәселелерді көтереді. Т. Ахметжан адамзатты ежелден толғандырып келе жатқан, қазіргі уақытта да аса алаңдатып отырған мәселелерді түбегейлі шешуге тырысады.

Әдебиеттер

- 1 Қазақ әдебиетінің тарихы: 10 томдық жинақ. Тәуелсіздік кезеңі (1991-2001). – Алматы: Қазақпарат, 2006. – 10 т. – 528 б.
- 2 Ахметжан Т. Мұң: хикаяттар мен әңгімелер жинағы. – Алматы: Қазақпарат, 2003. – 236 б.
- 3 Морозова Н.Г. Экфрасис в прозе русского романтизма: дис. ... канд. филол. наук: 10.01.01. – Новосибирск, 2006. – 210 с.
- 4 Федоров А.Н. Семантическая основа образных средств языка. – Новосибирск: Наука, 1969. – 92 с.

References

- 1 Қазақ әдебиетінің тарихы: 10 томдық жинақ. Тәуелсіздік кезеңі (1991-2001). – Алматы: Қазақпарат, 2006. – 10 т. – 528 б.
- 2 Ahmetzhan T. Mұң: hikayattar men әңgimeler zhinaғы. – Almaty: Қазақпарат, 2003. – 236 б.
- 3 Morozova N.G. Ekfrasis v proze russkogo romantizma: dis. ... kand. filol. nauk: 10.01.01. – Novosibirsk, 2006. – 210 s.
- 4 Fedorov A.N. Semanticheskaya osnova obraznyh sredstv yazyka. – Novosibirsk: Nauka, 1969. – 92 s.